

**ԱՌԱՐԿԱՑԱԿԱՆ ՆԿԱՐԱԳԻՐ
ՔԱՂԱՔԱՑԻԱԿԱՆ ԻՐԱՎՈՒՆՔ /ՄՈՂՈՒԼ 2/**

ՖԱԿՈՒԼՏԵՏ	ՊԱՏՄԱԲԱՆԱՍԻՐԱԿԱՆ
ԱՍԲԻՈՆ	ՊԱՏՄՈՒԹՅԱՆ, ԻՐԱՎԱԳԻՏՈՒԹՅԱՆ ԵՒ ՆՐԱՆՑ ԴԱՍԱՎԱՆԴՄԱՆ ՄԵԹՈԴԻԿԱՑԻ ԱՍԲԻՈՆ
ԱՌԱՐԿԱՑԻ ԱՆՎԱՆՈՒՄ ԵՎ ԸՆԹԱՑԻԿ ՄՈՂՈՒԼ	ՔԱՂԱՔԱՑԻԱԿԱՆ ԻՐԱՎՈՒՆՔ /ՄՈՂՈՒԼ 2/
ԱՌԱՐԿԱՑԻ ԴԱՍԻՉ ԵՎ ՄՈՂՈՒԼՆԵՐԻ ՔԱՆԱԿ	1510B4/07.2, 4 ՄՈՂՈՒԼ
ՄԱՍՆԱԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆ	ԻՐԱՎԱԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆ /ՄԱՆԿԱՎԱՐԺՈՒԹՅՈՒՆ/
ԿՈՒՐՍ/ԿԻՍԱՄՅԱԿ	2-րդ կուրս, 2-րդ կիսամյակ
ԴԱՍԸՆԹԱՑԻ ՆՊԱՏԱԿԸ	Դասընթացի նպատակն է ուսուցանել ապագա իրավագետ-մանկավարժներին քաղաքացիական իրավունքի բովանդակությունը, հիմնախնդիրները և առանձնահատկությունները: Բացահայտել հասարակական այն հարաբերությունների ամբողջությունը, որը կարգավորվում է քաղաքացիական օրենսդրությամբ, և այն եղանակներն ու միջոցները, որոնք օգտագործում է օրենսդիրը այդ հարաբերությունները կարգավորելիս:
ԿՐԹԱԿԱՆ ՎԵՐՋՆԱՐԴՅՈՒՆՔՆԵՐԸ	<p>ԳԻՏԵԼԻՔ</p> <ul style="list-style-type: none"> Բնորոշել քաղաքացիական իրավունքի կարգավորման առարկան, մեթոդը, պայմանագրային հարաբերությունները, ժառանգական իրավահարաբերությունները, մտավոր սեփականության իրավունքը և այլն: <p>ԿԱՐՈՂՈՒԹՅՈՒՆ</p> <ul style="list-style-type: none"> տարբերակել քաղաքացիական իրավունքի հիմնական առարկաները գույքային և ոչ գույքային հարաբերությունները, ֆիզիկական անձ և իրավաբանական անձ հասկացությունները: Կիրառի քաղաքացիական բնագավառի գիտելիքները առօրյա կյանքում: <p>ՀՄՏՈՒԹՅՈՒՆ</p> <p>1. քաղաքացիական օրենսդրությանը, քաղաքացիական, պայմանագրային իրավահարաբերությունների կարգավորմանը</p>
ԴԱՍԸՆԹԱՑԻ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՄԱՆ ՆԿԱՐԱԳԻՐ	<ul style="list-style-type: none"> ԿՐԵԴԻՏՆԵՐԻ ՔԱՆԱԿ - 7/210 ԼՍԱՐԱՅԻՆ ԺԱՄ -96 ԴԱՍԱԽՈՍՈՒԹՅՈՒՆ -48 ՍԵՄԻՆԱՐ ՊԱՐԱՊՄՈՒՆՔ - 48 ՇԱԲԱԹԱԿԱՆ ԺԱՄ -6
ՆԱԽԱՊԱՅՄԱՆՆԵՐ	Նախնական գիտելիքներ ավագ դպրոցի հասարակագիտություն առարկայի համապատասխան:
ԴԱՍԱՎԱՆԴՄԱՆ ԵՎ ՈՒՍՈՒՄՆԱՌՈՒԹՅԱՆ ՄԵԹՈԴՆԵՐ	<ul style="list-style-type: none"> ՈՒՍՈՒՄՆԱԿԱՆ նյութի բացատրում-լուսաբանում դասախոսության միջոցով: ինքնուրույն և խմբային աշխատանք, սեմինար, բանավեճ

--

ԳՈՐԾՆԱԿԱՆ ՄԵԹՈԴՆԵՐ <ul style="list-style-type: none">
• Գործնական աշխատանքի կատարում:
• Իրավիճակների և արդյունքների վերլուծում:
• Անհատական և խմբային, ինքնուրույն և համագործակցային աշխատանքների կատարում:

ԴԱՍԸՆԹԱՑԻ ՀԱՄԱՌՈՏ ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆ
--

<ul style="list-style-type: none">
• Քաղաքացիական իրավունքը որպես ՀՀ միասնական իրավունքի ճյուղ:
1. Քաղաքացիական իրավունքի հասկացությունը
2. Քաղաքացիական իրավունքի սահմանազատումը<ul style="list-style-type: none">
• Ներկայացուցչություն
1. Ներկայացուցչության հասկացությունը և տեսակները:
2. Նոտարի կողմից վավերացված լիազորագրերին հավասար գործողություններ
• Ժամկետների հասկացությունը տեսակները, հաշվառման կարգը, որոնց վրա հայցային վաղեմություն չի տարածվում:
• ՔԱՂԱՔԱՑԻԱԿԱՆ ՕՐԵՆՍԴՐՈՒԹՅՈՒՆԸ
• ՔԱՂԱՔԱՑԻԱԿԱՆ ԻՐԱՎԱՀԱՐԱԲԵՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ
• ՔԱՂԱՔԱՑԻԱԿԱՆ ԻՐԱՎԱՀԱՐԱԲԵՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԾԱԳՈՒՄԸ, ԻՐԱԿԱՆԱՑՈՒՄԸ ԵՎ ՊԱՇՏՊԱՆՈՒԹՅՈՒՆԸ
• ՔԱՂԱՔԱՑԻՆԵՐԸ ՈՐՊԵՍ ՔԱՂԱՔԱՑԻԱԿԱՆ ԻՐԱՎՈՒՆՔԻ ՍՈՒԲՅԵԿՏՆԵՐ
• ԻՐԱՎԱԲԱՆԱԿԱՆ ԱՆՁԵՐ
• ՀՀ-Ը, ՄԱՐԶԵՐԸ ԵՎ ՀԱՄԱՅՆՔՆԵՐԸ՝ ՈՐՊԵՍ ՔԱՂԱՔԱՑԻԱԿԱՆ ԻՐԱՎՈՒՆՔԻ ՍՈՒԲՅԵԿՏ
• ՔԱՂԱՔԱՑԻԱԿԱՆ ԻՐԱՎՈՒՆՔՆԵՐԻ ՕԲՅԵԿՏՆԵՐԸ
• ԳՈՐԾԱՐՔՆԵՐ
• ՆԵՐԿԱՅԱՑՈՒՑՉՈՒԹՅՈՒՆ
• ԱՆՁՆԱԿԱՆ ՈՉ ԳՈՒՅՔԱՅԻՆ ԻՐԱՎՈՒՆՔՆԵՐԸ ԵՎ ՆՐԱՆՑ ՊԱՇՏՊԱՆՈՒԹՅՈՒՆԸ
• ԺԱՄԿԵՏՆԵՐԸ ՔԱՂԱՔԱՑԻԱԿԱՆ ԻՐԱՎՈՒՆՔՈՒՄ
• ՀԱՅՑԱՅԻՆ ՎԱՂԵՄՈՒԹՅՈՒՆ
• ՍԵՓԱԿԱՆՈՒԹՅԱՆ ԻՐԱՎՈՒՆՔ
1. Սեփականության իրավունքի ձեռքբերման հիմքերը: Դադարման հիմքերը:
2. Սեփականության իրավունք հասկացությունը և տարրերը:
3. Սեփականության իրավունքի ձևերը:<ul style="list-style-type: none">
• ՔԱՂԱՔԱՑԻՆԵՐԻ ՍԵՓԱԿԱՆՈՒԹՅԱՆ ԻՐԱՎՈՒՆՔԸ
1. Քաղաքացիների սեփականության իրավունքը, հասկացություն, առաջացում:
2. Առաջացման հիմնական աղբյուրները
3. Քաղաքացիների սեփականության առաջացման հիմքերը: Նրանց սեփականության իրավունքի օբյեկտները:
4. Բնակելի տարածության օգտագործման իրավունք:<ul style="list-style-type: none">
• ԻՐԱՎԱԲԱՆԱԿԱՆ ԱՆՁԱՆՑ ՍԵՓԱԿԱՆՈՒԹՅԱՆ ԻՐԱՎՈՒՆՔԸ
1. Իրավաբանական անձանց սեփականության իրավունք:<ul style="list-style-type: none">
• ՊԵՏԱԿԱՆ ԵՎ ՀԱՄԱՅՆՔԱՅԻՆ ՍԵՓԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆ
1. Պետական սեփականության իրավունք, հասկացությունը, սուբյեկտները, օբյեկտները:
2. Պետական սեփականության ծագման, դադարման հիմքերը:
3. Օրենք պետական գույքի մասնավորեցման մասին:
4. Համայնքային սեփականության իրավունք:<ul style="list-style-type: none">
• ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՍԵՓԱԿԱՆՈՒԹՅԱՆ ԻՐԱՎՈՒՆՔ ՍԵՓԱԿԱՆՈՒԹՅԱՆ ԻՐԱՎՈՒՆՔԻ

	<p>ՊԱՇՏՊԱՆՈՒԹՅՈՒՆԸ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ընդհանուր սեփականության իրավունքի հասկացությունը: 2. Ընդհանուր բաժնային սեփականություն: 3. Ընդհանուր համատեղ սեփականություն <ul style="list-style-type: none"> • ՍԱՀՄԱՆԱՓՄԱԿ ԻՐԱՅԻՆ ԻՐԱՎՈՒՆՔՆԵՐ 1. Իրային իրավունքի հասկացությունը 2. Իրային իրավունքի տեսակները 3. Տնտեսական իրավունք, օպերատիվ կառավարման իրավունք:
<p>ԳՐԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆ</p> <p>ՀԻՄՆԱԿԱՆ</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. ՀՀ Սահմանադրություն 2. ՀՀ քաղաքացիական օրենսգիրք 3. Բարսեղյան Տ.Կ. «ՀՀ քաղաքացիական իրավունք» 1-ին հատոր, Երևան- 2000 4. «ՀՀ քաղաքացիական իրավունք» 2-րդ հատոր, Երևան-2001 5. «ՀՀ քաղաքացիական իրավունք» 3-րդ հատոր, Երևան-2009
<p>ԼՐԱՅՈՒՑԻՉ</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Гражданское право. Учебник, том 1, изд. Проспект М.1999 2. Гражданское право. Часть 1, М. , изд. «Юристь»1997 3. Гражданское право. Т.1,2-е издание. Изд. «БЕК». М. ,1998 4. Новицкий И.Б. Римское право. М. ,1997 5. Гражданское право. Учебник в 3-х томах, под. ред. А.П.Сергеева и Ю.К.Толстого, М. ,1997 6. Гражданское право.Часть 2. Учебник, под. Ред. Проф. А.Г.Калпина, М.2000 7. Гражданское право. Учебник, том 2, изд. Проспект М.1997 8. Гражданское право.В 2-х т., под. ред. Е.А.Суханова, М., 1994 9. Гражданское право России. Ч.2,1997 10. Обязательственное право, курс лекций, М.,1997 11. Дозорцев В.А. Понятие исключительного права. М.,2000 12. Сударииков С.А. Основы авторского права.Минск. 2000 13. Скловский К.И. Собственность в гражданском праве. 3-е изд.М. 2008 14. Гражданское право. В трех томах. Том 1. Учебник. Издание шестое, переработанное и дополненное / Под ред. А.П. Сергеева и Ю.К. Толстого. М., ТК Велби,Проспект 2005 15. Кириллова М.Я., Крашенинников П.В. Сроки в гражданском праве. Исковая давность. М., Статут, 2006.
<p>ՍՏՈՒԳՄԱՆ ԵՎ ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ ՁԵՎԵՐԸ</p>	<p>Ընթացիկ ստուգումներն են</p> <p>Նախատեսված են 2 ընթացիկ գրավոր ստուգումներ ` գրավոր ստուգողական աշխատանք 100 միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատումը պարունակում է 3 հարց` 35, 35, 30 միավորային արժեքով: Եզրափակիչ ստուգումը բանավոր է` 100 միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատումը պարունակում է 3 հարց` 35, 35, 30 միավորային արժեքով:</p> <p>Միավորների քայլը 5 է:</p>

ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ
ԲԱՂԱԴՐԻՉՆԵՐ ԵՎ ԿՇԻՌ

1. Բաղադրիչ 1-10% (հաճախումներ)
2. Բաղադրիչ 2-20% (ընթացիկ ստուգում 1-ին)
3. Բաղադրիչ 3-20% (ընթացիկ ստուգում 2-րդ)
4. Բաղադրիչ 4-40% (ամփոփիչ ստուգում)
5. Բաղադրիչ 5-10% (ընթացիկ ակտիվություն)

ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ ՍԱՆԴՂԱԿ

Գնահատման թվային միավորը	Տառային գնահատական	Գնահատականի պաշտոնական թվային համարժեքը
96-100	A+	5+
91-95	A	5
86-90	A-	5-
81-85	B+	4+
76-80	B	4
71-75	B-	4-
66-70	C+	3+
61-65	C	3
40-60	C-	3-
Մինչև 39	D	2

Ուսանողի ծանրաբեռնվածության աշխատաժամանակը կրեդիտ/կրեդիտ ժամ – 7/ 210

Հ/Հ	Թեմա	Ուսուցման կազմակերպման ձևերը					Ուսանողի ինքնուրույն աշխատա-ժամանակը	Ուսանողի ընդհանուր աշխատա-ժամանակը
		դ.	ս.	գ.	լ.	Ուս .պր .		
1.	Ներկայացուցչության հասկացությունը և տեսակները: Նոտարի կողմից վավերացված լիազորագրերին հավասար գործողություններ:	4					2	6
2.	Ժամկետների հասկացությունը տեսակները, հաշվառման կարգը, որոնց վրա հայցային վաղեմություն չի տարածվում:	4					2	6
3.	Սեփականության իրավունք հասկացությունը և տարրերը:		6				4	10
4.	Սեփականության իրավունքի ձևերը:	2					4	6
5.	Սեփականության իրավունքի ձեռքբերման հիմքերը: Դադարման հիմքերը:	2					2	4
6.	Քաղաքացիների սեփականության իրավունքը, հասկացություն, առաջացում: Առաջացման հիմնական աղբյուրները:	4					2	6
7.	Քաղաքացիների սեփականության առաջացման հիմքերը: Նրանց սեփականության իրավունքի օբյեկտները:		6				4	10
8.	Բնակելի տարածության օգտագործման իրավունք:	4					2	6
9.	Իրավաբանական անձանց սեփականության իրավունք:	4					2	6
10.	Պետական սեփականության իրավունք, հասկացությունը, սուբյեկտները, օբյեկտները:		6				2	8
11.	Պետական սեփականության ծագման, դադարման հիմքերը:		6				2	8
12.	Օրենք պետական գույքի մասնավորեցման մասին	2					4	6
13.	Համայնքային սեփականության իրավունք:		6				2	8
14.	Ընդհանուր սեփականություն: Համատեղ սեփականություն:	4					6	10
15.	Սեփականության իրավունքի պաշտպանությունը:		6				6	12
16.	Սուբյեկտները: Վիտիկացիոն և նեկտատ	4					4	8

	հայցեր:							
17	Իրային (գույքային) իրավունքի հասկացությունը և տեսակները: Սերվիտուտ:	4					4	8
18	Գտանք, գանձ. Ինքնակամ կառույց: Հիփոթեքի հասկացություն:		6				6	12
19	Գրավի իրավունք: Գրավի հասկացություն:	4					4	8
20	Գրավատուին հանձնված գրավ:	2					2	4
21	Գրավատուն հանձնված գրավ: Գրավի իրավունքի ծագումն ու դադարեցումը: Բռնագանձում տարածելը:	4					4	8
22	1 ընթացիկ ստուգում						11	15
23	2 ընթացիկ ստուգում						11	15
24	Անփոփիչ ստուգում						16	20
25	Ընդամենը	48	48				84	210